

сят се и се преосмислят големите идеи, които непосредствено след Освобождението стават мерило за социална позиция и гражданско поведение. Например, благодарение на печата старозагорци познават задочния двубой между двама титани на човешката мисъл - Фьодор Достоевски и Лев Толстой, т.е. те открояват двата модела на поведение - на покорството и принудата. Достоевски записва в своя дневник, че насилието оправдава насилието. Година по-късно неговите разбирания оживяват в образа на Иван Карамазов. Реакцията на Л. Толстой, предизвикана също от предстоящата война, е отразена в „незавършеното писмо“ до император Александър II⁴. Възгледите му са вградени в образа на Ана Каренина.

Посочени в исторически план, особеностите на тези гледни точки извисяват духа на българите, които в един разорен град уреждат миролюбиво имуществените отношения с довчерашните си подтисници.

С тези примери насочвам вниманието към въпросите за обективност, съпоставимост и обхватност на информацията в българския периодичен печат за това това вододелно събитие в отечествената ни история.

Като търсим доказателства за отношението на журналистите към военните действия, установяваме, че „публицистичната продукция“ не разчита на голямо разнообразие от издателски заглавия през 1877- 1878 г. Няма нищо неочаквано в това, че революционната емигрантска преса отстъпва вече мястото на „умерените“ и „независими“ издания, а списваните на български език вестници в столицата на Османската империя, са сведени до минимум.

Истината за блестящите военни постижения на Предния отряд, наречени сполучливо от западните журналисти „фантастична новела“, е представена твърде пестеливо във вестниците: „Источно време“, „Зорница“ и „Едирне“. За да избегне участието на столичните издания „Напредък“, „Цариград“ и „Источно време“, протестантският лист „Зорница“, под редакцията на Т. Л. Байнгтън осведомява за военните действия в редица случаи без особени коментари. С призови, заклеймявания и стонове е обременен вилаетският орган „Едирне“, от който засега не разполагаме с пълно течение.

Задграничните български издания продължават традицията да пишат за освободителните въжделения на нашия народ. Вестниците „Българин“, „Български глас“ и сп. „Славянско братство“ образуват група периодични издания със собствен принос в летописа на събитията. Те отразяват вижданията за точно представяне на операциите и целия ход на Руско-турската война. Редакторите на в. „Българин“ /Букурещ/ Хр. Г. Бъчеваров и Дим. К. Попов възнамеряват „да бележат хронологическите фази на войната „за главния театър на която служи нашето